

фахівців. Саме в ній вбачають джерела внутрішньої мотивації студента, його цілеспрямованості, формування індивідуального стилю навчальної діяльності, а також становлення й розвиток самоорганізованості, самостійності, самоконтролю, самовиховання та інших особистісних якостей.

Управління організацією самостійної роботи студентів є безперервною послідовністю дій в умовах постійних змін внутрішнього та зовнішнього середовища, що здійснюється викладачем і забезпечує цілеспрямований вплив на структуру правової культури майбутнього фахівця, дозволяє встановлювати цілі навчальної діяльності, визначати способи їх досягнення, розподіляти повноваження та ін.

Самостійну роботу визначають як особливу форму навчальної діяльності, спрямовану на формування самостійності студентів і засвоєння ними сукупності знань, умінь, навичок, що здійснюється за умови запровадження відповідної системи організації всіх видів навчальних занять та виконується за завданням і під методичним керівництвом викладача, але без його особистої участі.

Самостійна робота студента посідає визначальне місце в підготовці фахівців, тому у свою чергу навчальна технологія має бути близькою до реальної аналітичної і професійної роботи студента в майбутньому, а постановка проблеми має відповідати навчальним можливостям студента і рівням вимог, які передбачаються освітньо-професійною характеристикою фахівця відповідного профілю.

Самостійність і творча активність студента розпочинаються в аудиторії під час слухання та сприймання лекцій, під час підготовки до них.

На лекції викладач має рекомендувати студентам літературу й роз'яснювати методи роботи з підручником і першоджерелами. У цьому сенсі особливі можливості мають вступні й настановчі лекції, на яких розкривається проблематика теми, логіка опанування її, подається характеристика списку літератури, виокремлюються розділи для самостійного опрацювання.

Допомога студентам у самостійній роботі надається на початку та наприкінці лекції, на семінарських та практичних заняттях, не треба нехтувати дистанційними засобами спілкування, студентам пояснюється, як потрібно працювати з літературою.

М. В. Косич

ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ В УКРАЇНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Стрімкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій сьогодні активно використовується у сфері освіти, що сприяло появі нових

форм навчання – змішане навчання, яке є поєднанням традиційної та дистанційної форм навчання.

Використання дистанційного навчання, що має на увазі вивчення лекційного матеріалу з теоретичних питань електронними засобами відео-презентацій, слайдів та ін., обов'язково необхідно поєднувати з традиційними формами навчання в аудиторії для перевірки засвоєння знань студентами. Самостійне вивчення теоретичного матеріалу потребує від студентів високого ступеня самоорганізації та відповідальності. Від викладачів організація дистанційного навчання вимагає високої кваліфікації у галузі електронного навчання. Тому викладач повинен постійно підвищувати свою кваліфікацію, стимулювати самоконтроль студентів та заохочувати, розвивати різні методи взаємодії зі студентами.

Перевагою дистанційного навчання є постійний доступ кожного студента до теоретичного матеріалу у зручний для нього час та привабливому індивідуальному темпі. Позитивними моментами для викладача у дистанційному навчанні є відсутність монотонного викладання лекційного матеріалу та нудної перевірки тестів, що може відбуватися в електронному вигляді, без участі викладача. Використання дистанційного навчання можливе лише за наявності у кожного студента доступу до персонального комп'ютера або інших гаджетів та високоякісного інтернет-зв'язку. Такі умови у сучасній соціально-економічній кризі, на жаль, не можуть бути забезпечені для усіх студентів, тому впровадження дистанційної форми навчання не є ефективним для усіх верств населення.

Освіта не може стояти осторонь науково-технічного прогресу і має активно використовувати нові технічні досягнення.

О. І. Фролов, О. Т. Мозгова

ДЕЯКІ ПЕРЕВАГИ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

Змішане навчання передбачає поєднання декількох методів навчання, головним чином, традиційної форми, викладач – студент, з використанням освітніх онлайн-програм. Кажучи конкретніше, під змішаним навчанням розуміють часткове навчання під контролем викладача аудиторно та частково за допомогою онлайн-навчання з елементами контролю, визначення напрямку і темпів навчання з боку викладача.

Змішане навчання характеризується гнучкістю, доступністю та адаптивністю до потреб і можливостей тих, хто навчається, що є надзвичайно важливим у сучасних умовах.

Можна виділити кілька найбільш значущих позитивних рис змішаного навчання. Це, по-перше, можливість різних способів комбінування часу і технологій навчання. По-друге, підходи до навчання